

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Dünya kayısı üretiminde birinci olan Ülkemizde, kuru kayısı üretiminin %85'ini, yaş kayısı üretiminin %50'sini tek başına karşılayan; en güzel kayısıların yetiştirildiği Malatya İli, bu eşsiz ürünü değerlendirme noktasında sorunlar yaşamaktadır. Üreticilerin ve şehrin en önemli geçim kaynağı olan kayısı ürününün satış, pazarlama, tanıtım sorunlarının tespiti, bu sorunların ortadan kaldırılması için gerekli önlemlerin alınması, ürünün ekonomik girdi değerlerinin artırılması, bu çerçevede yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

2 Abdurrahman Tutdara Sarayın Torun
Adıyaman Milletvekili 31st M. Veli AĞBABA
Malatya Milletvekili

4 Dr. Servet Ünsal
Antalya Milletvekili Adana Mv. Suzan Şahin 6
Hatay Milletvekili

7 Serkan TOPAL 8 Dr. Sibel ÖZDEMİR
Hatay Milletvekili İstanbul Mv. Dr. Ali ŞEKER 9
İst. Mv.

10 İRTAN KAPLAN
Gaziantep Mv. 11 Ayhan ZARAR
Adana Mv. 12 ÖZGÜR REYHAN
Çankırı Mv.

13 Ömer Fethi Çiner
Adana Mv. 14 Ayhan ZARAR
Adana Mv.

15 Seyit TORUN
Ordu Mv.

16 Gamze TAĞCIER
Antalya Milletvekili

17 Karim BERBER
İzmir Mv.

GENEL GEREKÇE

Dünya kayısı üretimi yaklaşık 4 milyon tondur. Dünyada kuru kayısıyı en fazla üreten ülkeler; başta Türkiye olmak üzere İran, Özbekistan, İtalya, Cezayir, Pakistan, Fransa ve Fas'tır. Dünya kuru kayısı üretimi yıllar itibariyle 150-200 bin ton arasında değişmektedir.

Türkiye'nin yaş kayısı üretiminin yaklaşık %50'sini, kuru kayısı üretimini ise yaklaşık % 85'ini Malatya tek başına karşılamaktadır. Malatya'da 8 milyon civarında kayısı ağacından yaklaşık 350 bin ton yaş kayısı, 110 bin ton kuru kayısı elde edilmektedir.

Kayısı sadece Malatya'nın değil, Türkiye'nin de önemli bir gelir kaynağıdır. Dünya kuru kayısı ticaretinin ortalama % 80-85'ini elinde tutan Malatya, kuru kayısı üretiminde hem Türkiye'de hem de Dünyada birinci sıradadır.

Her yıl elde edilen ortalama 100 bin tonun üzerindeki kuru kayısı, 100'ün üzerinde ülkeye ihraç edilmektedir. Türkiye en fazla kuru kayısı ihracatı Rusya, ABD, Almanya, Fransa ve Birleşik Krallık ülkelerine yapmaktadır. Kayısı ihracatıyla ülkeye yılda ortalama 350-400 Milyon dolar girdi sağlamaktadır.

Dünyanın kayısı üretiminde tek elci gücü elinde bulunduran Malatya bu gücü kullanamamanın sıkıntısını yaşamaktadır. Malatyalılar **kayısının üretiminin ve tüketiminin çeşitlendirilmesi, pazarlamasının genişletilmesi** ve sonuçta 350 milyon dolarlık girdinin 2'ye 3'e katlanmasını istemektedir.

Bu çerçevede; Türkiye genelinde kayısı sektöründe görev alan üretici, tüccar, ihracatçı, üniversite ve araştırma kuruluşlarının temsil edileceği **Ulusal Kayısı Konseyi**'nin ürünün tanıtımı ve pazarlanması noktasında büyük katkıları olacaktır. 2010 yılından beri Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanının(Tarım ve Orman Bakanının) masasında bekleyen Ulusal Kayısı Konseyi kurulmasıyla ilgili yönetmeliğin bir an önce hayata geçirilmesi beklenmektedir.

Tarım ve Orman Bakanlığı **kamu spotları** hazırlatarak, tanıtım noktasında büyük eksiklikler yaşayan kayısı ürününün hem yurt içinde hem de yurt dışında satışını artıracak girişimlerde bulunması beklenmektedir.

Kayısı üreticilerin ekonomik problemlerin çözümünde önemli katkısı olacak, çay ve fındıkta olduğu gibi **alan bazlı destek** verilmesi beklenmektedir. 2002'de 1 kilo kayısıyla 2 litre mazot alabilen üreticiler, 2019 yılında 1 kilo kayısıyla 1 litre mazot bile alamamaktadır.

Satış ve pazarlama sorunu yaşayan kayısı son yıllarda **tabii felaketler** sonucu daha büyük krizle karşı karşıya kalmıştır. Son yıllarda arka arkaya meydana gelen don-dolu-sel felaketleri nedeniyle üreticiler büyük kayıp yaşamaktadır. Bazı yıllar ürün kaybı yüzde 60-70 leri bulmaktadır.

843 Sayılı Meclis Araştırma Önergesi imzaları

Orhan Sarıbal 18 Bursa Mu

Ganize Akkoy İğdi İstanbul Mu. ~~İmza~~

Necati Tuglu Giresun 2 Mu. ~~İmza~~

Utku Gökörer Eskişehir Mu. U. İmza

